

Bruxelles, 18 septembrie 2023
(OR. en)

12746/23

LIMITE

SOC 586
EMPL 421
EDUC 342
JEUN 218
ECOFIN 854
MI 719
FISC 180

Dosar interinstituțional:
2023/0179(NLE)

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Propunere de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale

---

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor textul de compromis al președinției în vederea reuniunii grupului de lucru din 26 septembrie.

Președinția vizează obținerea unui acord politic deja în cadrul reuniunii grupului de lucru din 26 septembrie.

Delegațiile sunt invitate să își transmită observațiile scrise până vineri, 22 septembrie, ora 12:00.

2023/0179 (NLE)

Propunere de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 292 coroborat cu articolul 149 și cu articolul 153 literele (h) și (j),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor¹,

întrucât:

- (1) Pilonul european al drepturilor sociale² proclamat la 17 noiembrie 2017 stabilește o serie de principii pentru sprijinirea unor piețe ale muncii și a unor sisteme de protecție socială echitabile și funcționale. Acestea includ principiul 1 privind dreptul la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții favorabile incluziunii și de înaltă calitate, principiul 2 privind egalitatea de gen, principiul 3 privind egalitatea de șanse, principiul 4 privind sprijinul activ pentru ocuparea forței de muncă, principiul 5 privind locurile de muncă sigure și adaptabile, precum și principiul 11 și principiile 16-20 privind protecția socială și incluziunea copiilor, a persoanelor cu handicap și a persoanelor fără adăpost, precum și accesul la servicii esențiale, asistență medicală și îngrijire pe termen lung.

---

¹ Avizul Comitetului Regiunilor privind „Crearea unui mediu favorabil economiei sociale – perspectiva locală și regională” (CDR 5492/2022).

² Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Plan de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale”, COM(2021) 102 final.

- (2) În iunie 2021, în conformitate cu Declarația de la Porto³, Consiliul European a salutat obiectivele principale ale UE pentru 2030 din Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale⁴. Aceste obiective își propun ca rata de ocupare a forței de muncă să fie de cel puțin 78 %, cel puțin 60 % dintre toate persoanele adulte să participe în fiecare an la activități de formare profesională, iar numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială să fie redus cu cel puțin 15 milioane (dintre care cel puțin 5 milioane ar trebui să fie copii). Ulterior, statele membre au stabilit obiective naționale în toate cele trei domenii pentru a contribui la atingerea acestor obiective comune.
- (3) În pofida progreselor înregistrate în ultimul deceniu în ceea ce privește reducerea sărăciei și a excluziunii sociale, 95,4 milioane de persoane au rămas expuse riscului în 2021. Riscul de sărăcie a crescut pentru persoanele care trăiesc în gospodării fără persoane ocupate sau cu un grad foarte scăzut de ocupare, iar profunzimea și durata sărăciei s-au înrăutățit în multe state membre. O ocupare de calitate și durabilă a forței de muncă este esențială pentru atenuarea acestei probleme. Datorită modului în care funcționează economia socială, acțiunilor sale și obiectivelor pe care le urmărește, economia socială joacă un rol esențial în îmbunătățirea incluziunii sociale și a accesului egal la piața forței de muncă. Prin urmare, aceasta contribuie la punerea în aplicare cu succes a Pilonului european al drepturilor sociale.
- (4) Entitățile din sectorul economiei sociale pot crea și păstra locuri de muncă de calitate; acestea contribuie la incluziunea pe piața muncii și socială a grupurilor defavorizate și la egalitatea de șanse pentru toți. Acest lucru este în conformitate cu cadrul unei redresări favorabile incluziunii, astfel cum se subliniază în Orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre prevăzute în Decizia (UE) 2022/2296 a Consiliului⁵. Aceste entități pot stimula dezvoltarea economică și industrială durabilă și pot promova participarea activă a cetățenilor în societate. Entitățile din sectorul economiei sociale aduc, de asemenea, o contribuție semnificativă la sistemele de protecție socială din Europa, completând serviciile publice, revitalizând zonele rurale și depopulate ale Europei și jucând un rol important în politica internațională de dezvoltare.

---

³ <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>.

⁴ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Plan de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale”, COM(2021) 102 final.

⁵ Decizia (UE) 2022/2296 a Consiliului din 21 noiembrie 2022 privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (JO L 304, 24.11.2022, p. 67).

- (5) La 9 decembrie 2021, Comisia Europeană a adoptat un plan de acțiune pentru economia socială⁶. Planul de acțiune contribuie la prioritatea Comisiei Europene de a construi „o economie în serviciul cetățenilor” și este aliniat la Concluziile Consiliului din 2015 privind promovarea economiei sociale ca motor esențial al dezvoltării economice și sociale în Europa⁷. În planul de acțiune, Comisia a prezentat măsuri concrete care urmează să fie puse în aplicare atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național. Măsurile urmăresc să stimuleze inovarea socială, să sprijine dezvoltarea economiei sociale și să deblocheze puterea sa de transformare socială și economică. Măsurile se axează pe crearea condițiilor adecvate pentru ca economia socială să prospere, pe crearea de oportunități pentru ca entitățile din sectorul economiei sociale, **printre care se numără întreprinderile și alte tipuri de organizații**, să se lanseze și să se extindă, precum și pe asigurarea unei mai mari vizibilități a economiei sociale și a potențialului acesteia. Parlamentul European a salutat planul de acțiune în rezoluția sa din 6 iulie 2022⁸.
- (5a) **La 18 aprilie 2023, Organizația Națiunilor Unite a adoptat o rezoluție privind promovarea economiei sociale și solidaritate pentru o dezvoltare durabilă, care oferă o definiție globală a economiei sociale și solidaritate și o foaie de parcurs pentru sprijinirea dezvoltării economiei sociale și solidaritate la nivel mondial. Alte organizații internaționale au adoptat, de asemenea, strategii pentru dezvoltarea economiei sociale, cum ar fi Rezoluția privind munca decentă și economia socială și solidară, adoptată la cea de a 110-a Conferință Internațională a Muncii a Organizației Internaționale a Muncii din 10 iunie 2022 și Recomandarea OCDE privind economia socială și solidară și inovarea socială, adoptată, de asemenea, la 10 iunie 2022.**

---

⁶ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Construirea unei economii în serviciul cetățenilor: un plan de acțiune pentru economia socială”, COM(2021) 778 final.

⁷ Concluziile Consiliului privind promovarea economiei sociale ca factor esențial al dezvoltării economice și sociale în Europa (15071/15).

⁸ Rezoluția Parlamentului European din 6 iulie 2022 referitoare la Planul de acțiune al UE pentru economia socială [2021/2179 (INI)].

- (6) Economia socială, denumită în unele state membre și economia solidară și/sau economia socială și solidară, cuprinde o gamă diversă de entități cu modele de afaceri și organizaționale diferite care acordă prioritate **scopului societal, inclusiv obiectivelor sociale și de mediu**, în detrimentul profitului. **Pot exista mici variații între statele membre cu privire la entitățile din sectorul economiei sociale și la definițiile acestora, iar entitățile respective pot avea forme și statute** juridice diferite, cum ar fi cooperativele, societățile [...] mutuale, asociațiile, [...] fundațiile și întreprinderile sociale [...]. Acestea împărtășesc principiile comune de reinvestire a **totalității sau** a majorității profiturilor lor pentru a-și urmări scopurile sociale și/sau de mediu și de practicare a guvernantei democratice și/sau participative. Forma specifică de guvernantă și de gestionare adoptată de entitățile din sectorul economiei sociale variază în funcție de natura, amploarea și contextul lor de funcționare. Astfel, principiul guvernantei democratice sau participative ia forme diferite, de la implicarea directă a membrilor în procesele de guvernantă până la implicarea reprezentativă a membrilor sau a partenerilor în funcții de guvernantă și de gestionare separate. De exemplu, în cooperative, societăți [...] mutuale și asociații, acest principiu ia adesea forma „o persoană, un vot”. Procesele decizionale din cadrul entităților din sectorul economiei sociale sunt caracterizate de un set de sisteme de control și de relații între diferiți agenți care participă la entitate, inclusiv managerii, partenerii, angajații și beneficiarii. Reunind acești agenți diferiți, entitățile din sectorul economiei sociale promovează un efort multipartit axat pe o cultură a participării, a responsabilității și a transparenței și care vizează atingerea unui obiectiv comun.
- (7) Entitățile din sectorul economiei sociale depun adesea eforturi pentru a crea oportunități economice care să promoveze incluziunea socială și integrarea pe piața forței de muncă a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu handicap și a persoanelor cu probleme de sănătate mintală. Întreprinderile sociale de inserție sunt un tip de întreprindere socială care se concentrează pe sprijinirea integrării acestor categorii de persoane în societate și în câmpul muncii, oferind locuri de muncă la diferite niveluri de competențe, cu condiții de muncă favorabile incluziunii și flexibile. De exemplu, furnizarea de sprijin lingvistic lucrătorilor migranți și adaptarea sarcinilor și a mediilor de lucru pentru persoanele cu handicap le pot oferi o cale de ieșire din sărăcie și din excluziunea socială. Aceste oportunități de angajare pot servi drept factori care să faciliteze tranziția către alte sectoare ale pieței forței de muncă, contribuind la depășirea barierelor din calea ocupării forței de muncă pentru șomerii de lungă durată și pentru alte persoane care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul pe piața forței de muncă.

- (8) Noile **întreprinderi din cadrul economiei** sociale pot fi un vehicul puternic pentru crearea de locuri de muncă și pentru schimbări sociale pozitive. Economia socială poate oferi oportunități pentru unele grupuri subreprezentate, cum ar fi femeile și tinerii, de a intra pe piața forței de muncă sau de a înființa întreprinderi sociale. Potrivit *Global Entrepreneurship Monitor* (Monitorul mondial al antreprenoriatului), se estimează că 55 % dintre antreprenorii sociali la nivel mondial sunt bărbați, iar 45 % sunt femei, în timp ce, în general, numărul femeilor care desfășoară activități independente este depășit de numărul bărbaților cu un raport de doi la unu. Potrivit unui sondaj Eurobarometru recent privind atitudinea tinerilor față de antreprenoriatul social, tinerii apreciază importanța obiectivelor sociale și de mediu și a conducerii participative. Statele membre ar putea lua în considerare modalități de reducere la minimum a factorilor de descurajare a potențialilor antreprenori, cum ar fi asigurarea faptului că aceștia mențin accesul la o protecție adecvată în materie de siguranță socială. Unele state membre au redus contribuțiile de asigurări sociale ca stimulent pentru angajarea de personal de către entitățile din sectorul economiei sociale. Asigurarea unui cadru favorabil pentru transferurile de întreprinderi către angajați pentru a forma cooperative de lucrători, **sau alte modele relevante deținute de lucrători din cadrul economiei sociale** poate fi, de asemenea, o modalitate de a asigura continuitatea întreprinderilor mici și familiale și de a evita pierderea de locuri de muncă, de exemplu în caz de restructurare. **Statele membre pot, de asemenea, să pună în aplicare măsuri care să faciliteze tranziția întreprinderilor tradiționale către entități din sectorul economiei sociale.**
- (9) Entitățile din sectorul economiei sociale promovează, de asemenea, incluziunea tinerilor, în special a tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare. Acestea oferă programe de formare și de dezvoltare a competențelor și scheme de ucenicie menționate în Recomandarea Consiliului din 15 martie 2018 privind un Cadru european pentru ucenicii de calitate și eficace⁹, precum și oportunități de angajare. Prin urmare, entitățile contribuie la obiectivele stabilite de Garanția pentru tineret menționate în Recomandarea Consiliului din 30 octombrie 2020 privind „O punte către locuri de muncă – consolidarea Garanției pentru tineret”¹⁰ și în Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind o abordare europeană a microcertificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională¹¹. Finanțarea din partea Uniunii, cum ar fi programul Fondului social european Plus instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057¹², poate sprijini entitățile din sectorul economiei sociale în acest rol. În acest scop, în statele membre au avut loc inițiative de colaborare de succes între serviciile publice de ocupare a forței de muncă și entitățile din sectorul economiei sociale¹³. În cadrul acestor inițiative, entitățile din sectorul economiei sociale joacă un rol important în identificarea persoanelor care au nevoie de asistență

---

⁹ Recomandarea Consiliului din 15 martie 2018 privind un Cadru european pentru ucenicii de calitate și eficace (JO C 153, 2.5.2018, p. 1).

¹⁰ Recomandarea Consiliului din 30 octombrie 2020 privind „O punte către locuri de muncă – consolidarea Garanției pentru tineret” și de înlocuire a Recomandării Consiliului din 22 aprilie 2013 privind înființarea unei garanții pentru tineret (JO C 372, 4.11.2020, p. 1).

¹¹ Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind o abordare europeană a microcertificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională (JO C 243, 27.6.2022, p. 10).

¹² Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013, (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

¹³ Un exemplu este sprijinul belgian acordat „*collectief maatwerk*”, care include sprijin financiar pentru întreprinderile sociale de inserție.

și în elaborarea unor planuri adaptate pentru a le ajuta să realizeze integrarea socială și profesională, inclusiv oportunități de formare și de muncă.

- (10) Entitățile din sectorul economiei sociale pot promova condiții de muncă echitabile prin implicarea angajaților în guvernanta și procesul lor decizional. Promovarea dialogului social și a negocierilor colective în economia socială poate îmbunătăți condițiile de muncă ale angajaților. Statele membre pot promova și valorifica acest aspect al economiei sociale și pot utiliza know-how-ul acestuia prin implicarea entităților din sectorul economiei sociale în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă¹⁴. **De asemenea, statele membre pot explora posibilitățile de a facilita participarea angajatorilor din sectorul economiei sociale la dialogul social.**
- (11) Economia socială contribuie la o Uniune a egalității prin promovarea incluziunii sociale a grupurilor dezavantajate și subreprezentate, **de exemplu** prin furnizarea de servicii sociale și de îngrijire (inclusiv servicii de îngrijire a copiilor, de asistență medicală și de îngrijire pe termen lung), de locuințe sociale și de sprijin pentru copiii și tinerii cu nevoi speciale. Entitățile din sectorul economiei sociale contribuie la reducerea inegalităților, cum ar fi disparitatea de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, atât prin angajarea femeilor în mod direct și într-o proporție mare, cât și prin furnizarea de servicii de îngrijire care să permită îngrijitorilor, dintre care majoritatea sunt femei, să intre pe piața forței de muncă. În calitate de partener important pentru sectorul public, economia socială poate aduce o contribuție valoroasă la conceperea și furnizarea de servicii de îngrijire în structuri rezidențiale, la domiciliu și în comunitate. Prin inițiative de parteneriat, autoritățile publice și entitățile din sectorul economiei sociale pot oferi servicii de îngrijire de înaltă calitate, accesibile și la prețuri abordabile.

---

¹⁴ Un exemplu în acest sens este inițiativa franceză *Territoires Zéro Chômeurs de Longue Durée*, care vizează combaterea șomajului de lungă durată prin înființarea unor organizații non-profit în zonele cu rate ridicate ale șomajului de lungă durată, care să angajeze rezidenții locali cu contracte de muncă pe durată nedeterminată pentru a desfășura activități utile pentru comunitate, cum ar fi reciclarea, îngrijirea copiilor și grădinaritul comunitar. Inițiative similare au fost introduse în Groningen, în Țările de Jos, și în Mariantal, în Austria.

- (12) Sistemele de educație și formare profesională joacă un rol esențial în înzestrarea persoanelor cu competențele necesare pentru locul de muncă, pentru dezvoltarea personală și pentru cetățenie. Acestea contribuie, de asemenea, la asigurarea unei forțe de muncă calificate, care poate contribui la o dublă tranziție verde și digitală echitabilă. Entitățile din sectorul economiei sociale oferă oportunități de angajare, formare la locul de muncă și programe de învățare la locul de muncă adaptate la nevoile persoanelor și ale economiei locale. Acestea au potențialul de a contribui la punerea în aplicare a conturilor personale de învățare pe tot parcursul vieții, **ca modalitate posibilă de a atinge obiectivele stabilite** în Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind conturile personale de învățare¹⁵. **Entitățile din sectorul economiei sociale pot contribui, de asemenea, la eliminarea decalajului digital de gen actual, oferind un sprijin specific care consolidează competențele digitale ale femeilor.** Prin urmare, pot contribui la crearea unei forțe de muncă calificate și adaptabile, capabile să răspundă schimbărilor de pe piața forței de muncă, ceea ce ar putea facilita tranziția de la un loc de muncă la altul și ar putea atenua deficitul de forță de muncă, contribuind astfel la creșterea economică globală. Statele membre pot valorifica acest potențial atunci când dezvoltă informații privind competențele, facilitează formarea și elaborează programe de învățământ.
- (13) Provocările generate de dubla tranziție și de schimbările demografice trebuie abordate la nivel regional și local pentru a realiza coeziunea economică, socială și teritorială. În general, entitățile din sectorul economiei sociale își desfășoară activitatea de jos în sus, aproape de comunități, de cetățeni și de problemele cu care se confruntă aceștia, acționând adesea ca inovatori sociali și găsind soluții care pot fi extinse sau reproduse și care contribuie la schimbări [...] sistemice. **Economia socială poate contribui, de asemenea, la autonomia strategică a Europei, prin crearea de întreprinderi în sectoare strategice care să servească intereselor și nevoilor comunităților locale.** De exemplu, economia socială ar putea oferi oportunități de perfecționare lucrătorilor slab calificați din sectoarele care trec prin schimbări majore și ar putea oferi bunuri de bază la prețuri accesibile grupurilor cu venituri mici. În zonele îndepărtate și rurale cu mai puține oferte educaționale și de ocupare a forței de muncă, entitățile din sectorul economiei sociale pot oferi oportunități atât de necesare, făcând aceste regiuni mai atractive. Prin urmare, dezvoltarea ecosistemelor economiei sociale a UE contribuie la atenuarea consecințelor îmbătrânirii **populației**, ale depopulării și ale altor tendințe demografice, precum și la promovarea dezvoltării economice și industriale locale, **inclusiv** în zonele rurale și îndepărtate și în regiunile ultraperiferice ale UE, cum ar fi agricultura, producția de alimente ecologice și economia albastră.

---

¹⁵ Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind conturile personale de învățare 2022/C 243/03 (JO C 243, 27.6.2022, p. 26).

- (14) Promovarea dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității și a ecosistemelor favorabile pentru inovarea socială consolidează economia socială și stimulează trecerea la o economie neutră din punct de vedere climatic, în conformitate cu Pactul verde european¹⁶ și cu planul industrial al Pactului verde¹⁷. Având în vedere rolul important al economiei sociale în dezvoltarea economiei circulare, **precum și în producția și distribuția energiei din surse regenerabile gestionate de cetățeni, prin intermediul cooperativelor de energie din surse regenerabile și al altor comunități energetice**, elaborarea unor măsuri transversale și coerente de politică industrială privind reutilizarea, repararea și reciclarea ar putea promova o piață funcțională pentru materiile prime secundare, optimizând contribuția economiei sociale la obiectivele stabilite în planul de acțiune privind economia circulară¹⁸, și ar putea stimula competitivitatea industriei europene care contribuie la obiectivul zero emisii nete. Entitățile din sectorul economiei sociale care își desfășoară activitatea în domeniul digital au demonstrat potențialul de a capacita cetățenii și întreprinderile să participe la o tranziție digitală favorabilă incluziunii și centrată pe factorul uman și de a juca un rol activ în atingerea obiectivelor și țintelor programului de politică pentru 2030 privind deceniul digital instituit prin Decizia (UE) 2022/2481¹⁹ și prin Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital²⁰. Pentru a stimula reziliența acestei duble tranziții către o societate verde și digitală, Comisia și-a actualizat strategia industrială a Uniunii în mai 2021. Strategia prezintă provocările cu care se confruntă cele 14 ecosisteme industriale, inclusiv ecosistemul „economia de proximitate și economia socială”, **pentru care a fost elaborat în comun un parcurs de tranziție.**

---

¹⁶ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Pactul verde european, COM(2019) 640 final.

¹⁷ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Un Plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete”, COM(2023) 62 final.

¹⁸ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă”, COM(2020) 98 final.

¹⁹ Decizia (UE) 2022/2481 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de instituire a programului de politică pentru 2030 privind deceniul digital (JO L 323, 19.12.2022, p. 4).

²⁰ Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital, COM(2022) 28 final.

- (14a) **Entitățile din sectorul economiei sociale sunt un catalizator al inovării sociale. Inovarea socială înglobează activitățile care au un caracter social atât din punctul de vedere al scopurilor urmărite, cât și al mijloacelor folosite și, în special, activitățile legate de dezvoltarea și implementarea de idei noi vizând produse, servicii, practici și modele, care răspund unor nevoi sociale și, în același timp, creează relații sau colaborări sociale noi între public, societatea civilă sau organizații private, fiind astfel benefice pentru societate și stimulând capacitatea acesteia de a acționa²¹.**
- (15) Pentru a permite economiei sociale să își valorifice potențialul de sprijinire a accesului pe piața forței de muncă, a incluziunii sociale, a dezvoltării competențelor, a coeziunii teritoriale și a dezvoltării economice durabile, aceasta are nevoie de un cadru favorabil. Întrucât economia socială **poate fi prezentă în toate sectoarele economice și** este influențată de politici și dispoziții orizontale și sectoriale, un cadru favorabil trebuie să țină seama de caracteristicile specifice ale economiei sociale și de obstacolele suplimentare cu care se confruntă entitățile din sectorul economiei sociale în dezvoltarea lor, care le limitează posibilitățile de a funcționa alături de întreprinderile tradiționale. Entitățile din sectorul economiei sociale nu urmăresc **în principal** să maximizeze câștigurile în materie de eficiență și profiturile, ci să creeze rezultate societale pozitive. Acestea au nevoie de măsuri de sprijin și de medii financiare, administrative și juridice favorabile, care să țină seama de caracteristicile specifice ale modelelor lor de afaceri în ceea ce privește guvernanta, alocarea profitului, condițiile de muncă și impactul. Aceste măsuri le permit, de exemplu, să angajeze lucrători mai puțin productivi sau să furnizeze servicii sociale la prețuri accesibile. Sunt necesare strategii cuprinzătoare pentru a stabili cadre favorabile. Acest lucru poate implica adoptarea de măsuri de reglementare sau punerea în aplicare sau adaptarea politicilor și a inițiativelor pentru a sprijini contribuțiile economiei sociale la obiectivele sociale și de mediu și pentru a spori valoarea economică și industrială a acestora. Aceste strategii ar trebui să urmărească progresele înregistrate și să măsoare eficacitatea inițiativelor, să aducă ajustări și îmbunătățiri în funcție de necesități și, în cele din urmă, să conducă la rezultate mai eficiente, cu un impact mai mare din partea sectorului. Ar putea fi necesară adoptarea strategiilor la diferite niveluri de guvernare (național, regional și local), în funcție de organizarea instituțională și de contextul din fiecare stat membru. La nivelul regiunilor, **al orașelor** și la alte niveluri subnaționale s-ar putea adopta strategii de economie socială care să fie clar legate de obiectivele și prioritățile de dezvoltare regională, maximizând beneficiile reciproce.

---

²¹ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013.

- (16) Este esențială implicarea părților interesate din economia socială pentru dezvoltarea și punerea în aplicare cu succes a strategiilor privind economia socială. Mai multe state membre au înființat deja grupuri la nivel înalt care promovează dialogul dintre autoritățile publice și entitățile din sectorul economiei sociale²². Rețelele reprezentative ale economiei sociale pot fi, de asemenea, o platformă pentru acțiuni colective, pot facilita colaborarea și schimbul de informații și pot crea oportunități de consolidare a capacităților și de învățare reciprocă.
- (17) Sprijinul financiar public **poate juca** un rol important în facilitarea înființării și dezvoltării entităților din sectorul economiei sociale. În general, entitățile din sectorul economiei sociale întâmpină dificultăți mai mari în accesarea resurselor financiare decât alte întreprinderi. De exemplu, în pofida unor îmbunătățiri, o analiză a piețelor de finanțare a întreprinderilor sociale a evidențiat o neconcordanță persistentă între cererea și oferta de finanțare pentru întreprinderile sociale din Europa, în ceea ce privește accesul la împrumuturi și la capital propriu. Întrucât entitățile din sectorul economiei sociale urmăresc să genereze efecte sociale și/sau de mediu pozitive și pot distribui profiturile către finanțatorii și proprietarii lor numai într-o măsură limitată sau deloc, acestea nu sunt, în general, bine adaptate pentru investitorii care urmăresc profituri financiare semnificative. Măsurile de sprijin disponibile pentru a aborda această problemă tind să fie fragmentare și să difere considerabil în ceea ce privește eficacitatea lor. Măsurile variază de la granturi și subvenții la servicii de consultanță și de consolidare a capacităților și sunt adesea furnizate de incubatoare. Prin urmare, există încă multe posibilități de îmbunătățire în ceea ce privește furnizarea de finanțare adaptată pentru diferitele etape ale ciclului de viață al unei entități din sectorul economiei sociale și ar putea fi util un sprijin suplimentar pentru mobilizarea finanțării private, precum și alte măsuri complementare de îmbunătățire a accesului la finanțare pentru entitățile din sectorul economiei sociale. O abordare de acest tip ar fi să li se ofere deponenților individuali sau angajaților care participă la planuri de pensii sau de economii finanțate de angajator opțiunea de a alege un plan de economii care investește o parte din economiile lor într-o întreprindere socială²³.

---

²² De exemplu, Consiliul superior al economiei sociale și solidare din Franța, Consiliul pentru dezvoltarea economiei sociale din Spania și Consiliul național pentru economie socială din Portugalia, precum și Consiliul național al sectorului terțiar din Italia.

²³ De exemplu, „*Les Fonds Communs de Placement d'Entreprise solidaires*” în Franța.

- (18) Uniunea oferă numeroase oportunități de finanțare pentru a sprijini economia socială. Fondul social european Plus, Fondul european de dezvoltare regională instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1058²⁴, Fondul pentru o tranziție justă instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1056²⁵, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1305/2013²⁶, Programul privind piața unică instituit prin Regulamentul (UE) 2021/690²⁷, programul InvestEU instituit prin Regulamentul (UE) 2021/523²⁸ și, după caz, Mecanismul de redresare și reziliență instituit prin Regulamentul (UE) 2021/241²⁹ oferă finanțare. Uniunea oferă, de asemenea, sprijin consultativ prin intermediul platformei fi-compass pentru conceperea de instrumente financiare în cadrul fondurilor politicii de coeziune. Statele membre, inclusiv autoritățile regionale și locale, ar putea utiliza mai bine aceste oportunități prin adoptarea unor măsuri specifice pentru economia socială. Sprijinul tehnic³⁰ este un alt instrument al Uniunii disponibil pentru a îmbunătăți capacitatea statelor membre de a elabora și de a pune în aplicare politici de consolidare a economiei sociale.

---

²⁴ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (JO L 231, 30.6.2021, p. 60).

²⁵ Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă (JO L 231, 30.6.2021, p. 1).

²⁶ Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 487).

²⁷ Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a unui program privind piața internă, competitivitatea întreprinderilor, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, domeniul plantelor, animalelor, produselor alimentare și hranei pentru animale și statisticile europene (Programul privind piața unică) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 99/2013, (UE) nr. 1287/2013, (UE) nr. 254/2014 și (UE) nr. 652/2014 (JO L 153, 3.5.2021, p. 1).

²⁸ Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017 (JO L 107, 26.3.2021, p. 30).

²⁹ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

³⁰ Regulamentul (UE) 2021/240 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 februarie 2021 de instituire a unui Instrument de sprijin tehnic (JO L 57, 18.2.2021, p. 1).

- (19) Furnizarea de bunuri și servicii și colaborarea atât cu autoritățile publice, cât și cu întreprinderile tradiționale sunt esențiale pentru dezvoltarea economiei sociale, pentru generarea de venituri și pentru a ajuta entitățile din sectorul economiei sociale să devină autonome din punct de vedere financiar. Datorită marjei de flexibilitate prevăzute de normele Uniunii privind achizițiile publice, autoritățile contractante pot utiliza achizițiile publice într-un mod mai strategic prin stabilirea unor criterii inovatoare, ecologice și sociale, contribuind în cele din urmă la o economie mai durabilă, mai favorabilă incluziunii și mai competitivă. Cu toate acestea, majoritatea ofertelor sunt încă atribuite exclusiv pe baza prețului. Întrucât entitățile din sectorul economiei sociale urmăresc să ofere beneficii societale și colective, mai degrabă decât să furnizeze servicii la cel mai mic preț, acestea întâmpină dificultăți în a concura în cadrul unor procese obișnuite de achiziții publice, în pofida faptului că pot oferi o valoare adăugată mai mare procesului de achiziții publice. Există, de asemenea, posibilitatea de a spori capacitatea entităților din sectorul economiei sociale de a desfășura activități economice, inclusiv printr-o integrare mai sistematică în lanțurile valorice ale întreprinderilor tradiționale și prin crearea de parteneriate cu acestea pentru a licita în comun în cadrul achizițiilor publice și pentru a crea noi oportunități de piață.
- (20) Adesea, autoritățile publice nu profită la maximum de domeniul de aplicare actual al normelor privind ajutoarele de stat pentru a sprijini economia socială, în cazul în care piața singură nu reușește să obțină un acces satisfăcător la piața forței de muncă și incluziunea socială, limitându-se la măsuri sub pragul general *de minimis* și neutilizând opțiunea de a stabili măsuri în temeiul Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei³¹ (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare), cum ar fi ajutoarele regionale, ajutoarele pentru finanțarea de risc și ajutoarele pentru recrutarea de lucrători defavorizați. În ceea ce privește ajutoarele *de minimis*, acestea sunt în prezent limitate la 200 000 EUR pe o perioadă de trei ani, dar normele actuale vor expira la 31 decembrie 2023 și sunt în curs de revizuire. Normele Uniunii care reglementează serviciile de interes economic general oferă, de asemenea, posibilitatea de a autoriza ajutoarele de stat, dar adesea autoritățile publice nu utilizează pe deplin aceste opțiuni, în special în ceea ce privește serviciile sociale din domeniul integrării profesionale a persoanelor vulnerabile.

---

³¹ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO L 187, 26.6.2014, p. 1).

- (21) Politica fiscală poate avea, de asemenea, un rol semnificativ în promovarea economiei sociale și în asigurarea faptului că entitățile din sectorul economiei sociale își pot permite să funcționeze alături de întreprinderile tradiționale, creând un mediu de afaceri mai echitabil, contribuind în același timp la incluziunea socială și la îmbunătățirea accesului la piața muncii. **Anumite** state membre au instituit un cadru de impozitare [...] care încurajează dezvoltarea sectorului, inclusiv stimulente fiscale adaptate nevoilor economiei sociale, recunoscând în același timp diversitatea acestora și prevenind fragmentarea. Stabilirea unor stimulente fiscale bine concepute pentru donațiile către entitățile din sectorul economiei sociale de interes public poate stimula finanțarea acestora, inclusiv dincolo de frontierele Uniunii, în conformitate cu principiul nediscriminării prevăzut în tratat. În mai multe state membre persistă bariere administrative în ceea ce privește donațiile de interes public dincolo de frontierele statelor membre, **de exemplu lipsa traducerilor formularelor naționale, lipsa unor formulare standardizate privind impozitarea directă pentru donațiile transfrontaliere**, precum și lipsa de transparență în ceea ce privește documentele necesare pentru a obține statutul de interes public [...].
- (22) Procesele de măsurare și de gestionare a impactului social sunt deosebit de importante pentru entitățile din sectorul economiei sociale, deoarece le permit să înțeleagă și să-și comunice impactul și să aibă acces la finanțare bazată pe impact. Măsurarea impactului social implică utilizarea unor indicatori și instrumente pentru a măsura impactul social al unei anumite intervenții sau inițiative. Managementul impactului social implică construirea sistemelor, a proceselor și a capacităților de care are nevoie o organizație pentru gestionarea proactivă și pentru a-și spori impactul. Însă gama largă de cadre și instrumente disponibile poate reprezenta o provocare, în special pentru entitățile cu mai puține resurse. Monitorizarea rezultatelor sociale ale investițiilor publice permite controlul public, poate sprijini raționamentul care stă la baza utilizării banilor contribuabililor pentru a sprijini entitățile sau activitățile din sectorul economiei sociale și poate contribui la prevenirea „dezinformării cu privire la impactul social” (supraestimarea impactului sau afirmații false privind impactul). În acest sens, ar putea fi utile abordările de măsurare și de gestionare a impactului social care sunt bine-gândite, proporționale și adaptate la nevoile entităților individuale. Acestea ar trebui să se bazeze pe metode și indicatori standard, precum și pe factori precum dimensiunea, stadiul de dezvoltare și diversitatea entităților. **Corelarea metodologiilor de măsurare și gestionare a impactului social cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite poate oferi un cadru util pentru demonstrarea impactului.**

- (23) Vizibilitatea și recunoașterea economiei sociale la nivel național și regional în Uniune s-au îmbunătățit în ultimul deceniu. Cu toate acestea, potențialul sectorului în multe țări ale Uniunii rămâne neexploatat. Lipsa de coordonare și a unui schimb între țări perpetuează diferențele în ceea ce privește dezvoltarea economiei sociale și, prin urmare, există o oportunitate clară pentru statele membre de a obține beneficii prin învățarea și schimbul de bune practici. De asemenea, există un nivel limitat de sensibilizare în rândul publicului larg în ceea ce privește economia socială și contribuțiile pozitive ale acesteia. Acest lucru poate împiedica dezvoltarea politicilor de sprijin și a oportunităților de piață pentru economia socială. Reglementarea poate crește nivelul de sensibilizare și poate conferi o mai mare legitimitate entităților din sectorul economiei sociale, facilitând accesul la finanțare și la piețe, asigurându-se în același timp că noua legislație răspunde nevoilor entităților respective. Autoritățile publice naționale și părțile interesate au lansat mai multe inițiative, cum ar fi forme juridice, etichete și statute specifice³² pentru economia socială, precum și campanii de comunicare la scară largă, pentru a spori înțelegerea și vizibilitatea economiei sociale. Printre alte reforme reușite se numără crearea unor unități ministeriale specifice pentru economia socială și consolidarea dialogului între părțile interesate și autoritățile publice. Creșterea vizibilității economiei sociale este esențială pentru recunoașterea deplină a impactului pozitiv al acesteia asupra societății, astfel cum se subliniază în planul de acțiune pentru economia socială, prin lansarea unui portal privind economia socială.
- (24) Existența unor date și statistici exacte este esențială pentru o mai bună înțelegere a modelelor de afaceri din cadrul economiei sociale și pentru luarea unor decizii de politică bazate pe date concrete. Cu toate acestea, există un deficit de date fiabile privind economia socială, inclusiv de date privind valoarea adăugată economică și performanța acesteia. Datele existente sunt adesea incomplete și dificil de comparat. De exemplu, doar câteva state membre și-au extins sistemele naționale de contabilitate pentru a colecta date suplimentare (cum ar fi în conturile satelit) privind economia socială, în pofida sprijinului financiar disponibil de la bugetul Uniunii. Economia socială nu este, de obicei, inclusă în statisticile structurale privind întreprinderile, de exemplu atunci când statisticile se bazează pe date economice generate de întreprinderi cu scop lucrativ, iar entitățile din sectorul economiei sociale tradiționale sunt incluse doar în categorii reziduale. Prin punerea la dispoziție a unor statistici esențiale privind dimensiunea, forța de muncă, dezvoltarea și provocările economiei sociale, strategiile și măsurile puse în aplicare ar fi mai eficiente și mai adaptate la diferitele situații din sector.
- (25) **În sens mai larg, promovarea economiei sociale poate contribui, de asemenea, la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.**

---

³² Statutele/încadrările juridice, denumite uneori și etichete, sunt diferite de formele juridice, deoarece pot fi adoptate printr-o varietate de forme juridice, inclusiv organizații cu scop lucrativ și non-profit.

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE:

OBIECTIV

1. În conformitate cu principiile Pilonului european al drepturilor sociale, scopul prezentei recomandări este de a promova accesul la piața forței de muncă și incluziunea socială prin orientarea statelor membre cu privire la promovarea unor cadre de politică și de reglementare favorabile pentru economia socială și a unor măsuri care să faciliteze dezvoltarea acesteia.

Pentru atingerea acestor obiective, se recomandă statelor membre să colaboreze cu părțile interesate pentru a recunoaște, a sprijini și a valorifica contribuțiile aduse de economia socială, **în conformitate cu competențele naționale și ținând seama de circumstanțele naționale.**

2. **Prin promovarea economiei sociale**, prezenta recomandare **sprijină** punerea în aplicare a [...] Pilonului european al drepturilor sociale și contribuie la realizarea celor trei obiective principale ale Uniunii privind ocuparea forței de muncă, competențele și reducerea sărăciei până în 2030, **în conformitate cu Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale.**
3. **Promovarea economiei sociale [...] poate stimula, de asemenea,** dezvoltarea socioeconomică și industrială echitabilă și durabilă. **Aceasta poate contribui la Pactul verde european, la democrația economică, la participarea activă a cetățenilor și la îmbunătățirea coeziunii sociale și teritoriale în toate statele membre.**

DEFINIȚIE

4. În sensul prezentei recomandări, se aplică următoarele definiții, **ținând seama de cadrele juridice existente ale statelor membre:**
- (a) „economie socială” înseamnă **un univers de** entități private **autonome**, [...] care furnizează bunuri și servicii membrilor lor sau societății, înglobând **forme de organizare precum** cooperativele, societățile [...] mutuale, asociațiile (inclusiv organizațiile caritabile), fundațiile **sau** întreprinderile sociale, care funcționează în conformitate cu următoarele principii și caracteristici esențiale:
- prevalența oamenilor, precum și a obiectivului social și/sau de mediu în raport cu profitul;
  - reinvestirea **totalității sau** a majorității profiturilor și a excedentelor pentru a-și urmări în continuare scopurile sociale și/sau de mediu și pentru a desfășura activități în interesul membrilor/utilizatorilor („interes colectiv”) și/sau al societății în general („interes general”) și
  - guvernanta democratică și/sau participativă.
- (b) „întreprindere socială” înseamnă o entitate **privată autonomă** care furnizează bunuri și servicii pentru piață în mod antreprenorial și în conformitate cu principiile și caracteristicile economiei sociale, motivul activității sale comerciale constând în obiective sociale **sau** de mediu. **Întreprinderile sociale pot fi înființate sub diverse forme juridice.**

PROMOVAREA ACCESULUI LA PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI A INCLUZIUNII SOCIALE PRIN INTERMEDIUL ECONOMIEI SOCIALE

Accesul la piața forței de muncă

5. Statelor membre li se recomandă să recunoască și să sprijine valoarea adăugată specifică a economiei sociale prin facilitarea accesului la piața forței de muncă și prin promovarea locurilor de muncă de calitate pentru toți, consolidând, în același timp, condițiile de muncă echitabile, **securitatea și sănătatea la locul de muncă, egalitatea și nediscriminarea**. Acest lucru ar trebui realizat în cadrul creșterii favorabile incluziunii, astfel cum se subliniază în Orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre **din 2022**, în special prin:
- (a) stabilirea sau încurajarea inițiativelor de parteneriat care implică entitățile din sectorul economiei sociale în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă;
  - (b) asigurarea faptului că autoritățile publice oferă un sprijin **adecvat** entităților din sectorul economiei sociale în vederea unei mai bune integrări pe piața forței de muncă a femeilor, a grupurilor dezavantajate și **a altor** grupuri subreprezentate [cum ar fi șomerii de lungă durată, persoanele care suferă de probleme de sănătate mintală, persoanele inactive, persoanele slab calificate, persoanele cu handicap, **persoanele** care provin dintr-un context de migrație, persoanele cu origine rasială sau etnică minoritară (inclusiv romii) **lucrătorii tineri și în vârstă**] prin:
    - i. întreprinderile sociale de inserție care oferă locuri de muncă și sprijin adaptat acestor grupuri;
    - ii. acțiuni menite să ajute aceste grupuri de persoane să se pregătească pentru ocuparea unui loc de muncă prin experiența profesională în întreprinderile sociale în vederea integrării lor pe piața deschisă a forței de muncă.

- (c) sprijinirea proiectelor de colaborare între serviciile publice de ocupare a forței de muncă, autoritățile locale, entitățile din sectorul economiei sociale și întreprinderile tradiționale, pentru a oferi tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) orientări profesionale adaptate și oportunități de învățare și formare. Aceste oportunități pot include ucenicii, programe de imersiune profesională, îndrumare personală și întâlniri cu modele de urmat și urmăresc să faciliteze integrarea pe piața forței de muncă, în conformitate cu Garanția pentru tineret consolidată;
- (d) promovarea antreprenoriatului [...] **în cadrul economiei sociale, inclusiv a întreprinderilor nou-înființate**, ca mijloc de încurajare a activităților independente și a altor forme de ocupare a forței de muncă, de dezvoltare a activității economice la nivel local și de abordare a provocărilor **societale** prin modele de afaceri inovatoare și favorabile incluziunii; întrucât, pentru a realiza acest lucru, statele membre pot, de exemplu:
- i. să asigure accesul antreprenorilor [...] **din sectorul economiei sociale** la protecție socială;
  - ii. **să ia în considerare [...] introducerea de stimulente pentru angajarea de noi salariați sau pentru integrarea membrilor lucrători;**
  - iii. să identifice, să evalueze și să abordeze potențialele dezavantaje administrative sau obstacole în calea înființării unei întreprinderi sociale;
  - iv. **să promoveze cultura de tip „startup”, dezvoltarea competențelor pentru întreprinderile nou-înființate și stabilirea unor condiții-cadru favorabile întreprinderilor nou-înființate, precum și includerea modelelor economiei sociale ca instrument relevant în politicile privind întreprinderile nou-înființate.**

- (e) elaborarea de politici și adoptarea de măsuri care promovează și integrează egalitatea de gen în economia socială, de exemplu prin:
- i. combaterea normelor și a stereotipurilor sociale discriminatorii cu privire la competențele femeilor și ale bărbaților, precum și a subevaluării muncii femeilor;
  - ii. furnizarea de sprijin adaptat pentru capacitarea femeilor prin reducerea disparităților de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă [...], **prin asigurarea egalității în ceea ce privește pozițiile de conducere, precum și a unei remunerații egale pentru muncă egală;**
  - iii. asigurarea accesului la programe de îndrumare și mentorat pentru femeile care [...] **doresc să devină antreprenori și lideri în sectorul economiei sociale.**
- (f) asigurarea unui cadru favorabil pentru transferurile de întreprinderi către angajați, pentru a forma cooperative de lucrători **și alte forme juridice relevante din cadrul economiei sociale**, pentru a evita pierderea locurilor de muncă și pentru a proteja activitatea economică; **Un astfel de cadru ar trebui să includă mecanisme de însoțire pentru a furniza informații cu privire la costurile și beneficiile probabile ale transferurilor de întreprinderi către angajați;**
- (g) colaborarea cu entitățile din sectorul economiei sociale pentru a permite unui număr mai mare de persoane cu handicap să intre pe piața forței de muncă, de exemplu prin dezvoltarea de tehnologii de asistare;
- (h) promovarea dialogului social și a negocierilor colective în economia socială pentru a se asigura că lucrătorii beneficiază de condiții de muncă echitabile, inclusiv de salarii echitabile, respectând autonomia partenerilor sociali.
- (i) **recunoașterea practicilor democratice specifice care sunt dezvoltate în cadrul entităților din sectorul economiei sociale.**

Incluziune socială

6. **Ținând seama de diferitele contexte naționale**, statelor membre li se recomandă să recunoască și să sprijine rolul economiei sociale în furnizarea de servicii sociale și de îngrijire și de locuințe accesibile și de înaltă calitate, **ținând seama totodată de grupurile defavorizate, în strânsă cooperare cu** serviciile sociale accesibile publicului. De exemplu, acesta ar putea include:
- (a) colaborarea cu entitățile din sectorul economiei sociale în domeniile lor de acțiune respective în ceea ce privește stabilirea și furnizarea de servicii de interes general;
  - (b) implicarea entităților din sectorul economiei sociale în conceperea și furnizarea de servicii sociale și de îngrijire centrate pe oameni, **inclusiv destinate persoanelor în vârstă**, astfel cum se subliniază în Strategia europeană privind serviciile de îngrijire;
  - (c) colaborarea cu entitățile din sectorul economiei sociale pentru a concepe și a oferi servicii de îngrijire și sprijin pentru copii și tineri, inclusiv pentru copiii din grupuri defavorizate, în conformitate cu Garanția europeană pentru copii instituită prin Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului³³ și cu Strategia Uniunii privind drepturile copilului³⁴.

---

³³ Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de instituire a unei Garanții europene pentru copii (JO L 223/14, 22.6.2021).

³⁴ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Strategia UE privind drepturile copilului”, COM(2021) 142 final.

Competențe

7. Statelor membre li se recomandă să sprijine formarea și dezvoltarea competențelor pentru economia socială, în special:
- (a) pe baza informațiilor existente privind competențele, care urmăresc nevoile economiei și ale pieței generale a forței de muncă, pentru a înțelege modul în care economia socială poate contribui la furnizarea unei forțe de muncă calificate și poate atenua deficitul de forță de muncă;
  - (b) prin facilitarea **educației**, a formării și a competențelor în economia socială prin:
    - i. desfășurarea de schimburi de învățare între entitățile din sectorul economiei sociale, organizațiile de formare și întreprinderile tradiționale, cu scopul de a îmbunătăți competențele de gestionare, antreprenoriale și legate de locul de muncă necesare pentru tranziția digitală și tranziția verde (inclusiv competențele circulare, de reparare și digitale);
    - ii. recalificarea și perfecționarea cursanților pe tot parcursul vieții, inclusiv a **femeilor și a** grupurilor de persoane defavorizate, și sprijinirea tranziției acestora către piața deschisă a forței de muncă, în conformitate cu abordarea europeană privind micro-certificările pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională **și cu alte măsuri care țin seama de caracteristicile naționale**;
    - iii. includerea formării privind economia socială sau a formării oferite de aceasta pe lista de formare eligibilă pentru a fi acoperită de conturile personale de învățare pe tot parcursul vieții³⁵ **și de alte inițiative existente la nivel național**;
    - iv. **încurajarea oportunităților de formare pentru ca lucrătorii să poată urma o carieră în economia socială, de exemplu, prin programe de consiliere și de formare adaptate, bazate pe principiile educației pentru dezvoltare durabilă.**

---

³⁵ Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind conturile personale de învățare 2022/C 243/03 (JO C 243, 27.6.2022, p. 26).

- (c) prin crearea unor programe specifice de ucenicie în economia socială, care să sprijine tinerii, în special pe cei care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare, să își perfecționeze competențele și să îi pregătească pentru piața forței de muncă și să permită economiei sociale să dezvolte talente în acest sector, în conformitate cu Cadrul european pentru programe de ucenicie de calitate și eficiente;
- (d) prin promovarea includerii competențelor în domeniul economiei sociale și al antreprenoriatului social în educație și formare la toate nivelurile de educație, în special în cursurile de antreprenoriat și de afaceri, **de exemplu prin promovarea cooperativelor de elevi ca oportunitate de învățare** și prin asigurarea accesului la programe de îndrumare și mentorat pentru entitățile din sectorul economiei sociale și antreprenorii sociali;
- (e) prin crearea de centre naționale de competență pentru formarea în domeniul economiei sociale și participarea la inițiative transnaționale care facilitează accesul la programe specializate de educație și formare pentru economia socială, de exemplu prin cooperarea cu furnizorii de educație și formare profesională care lucrează în cadrul organismelor stabilite, cum ar fi centrele de excelență profesională menționate în Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență³⁶.

---

³⁶ Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență 2020/C 417/01 (JO C 417, 2.12.2020, p. 1).